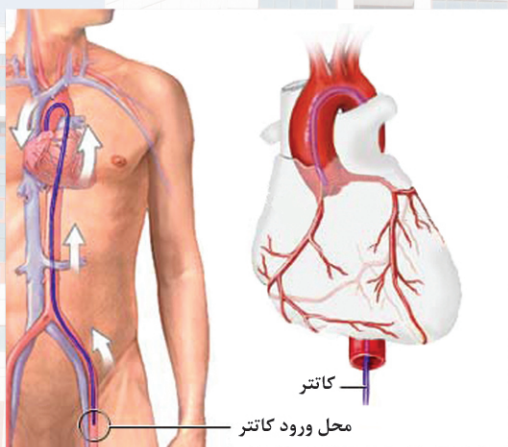

■ آموزش به بیمار و خانواده

■ آنژیوگرافی، آمادگی های قبل
و مراقبت های بعد از آن

● آشنایی با آنژیوگرافی:

آنژیوگرافی دقیق ترین روش تشخیصی برای ارزیابی عملکرد و وضعیت عروق قلب است که با توجه به علائم بیماری و نتایج تست ورزش و اسکن قلب، به صلاحدید پزشک برای برخی از بیماران در بخش کت لب و با تجهیزات پیشرفته انجام می شود. برای انجام آنژیوگرافی یک لوله بلند، نازک و قابل انعطاف به نام کاتتر معمولاً از طریق عروق کشاله ران (گاهی عروق دست) به سمت قلب هدایت می شود.

سپس نوعی ماده حاجب (ماده رنگی) به درون کاتتر تزریق شده و با عبور این ماده از رگها، تصاویر عروق قلب روی کامپیوتر مخصوص مشاهده و ضبط می شود. اگر عروق قلب به طور کامل باز باشند، ماده رنگی به خوبی در طول رگها جریان می یابد اما اگر نقاطی از رگ دچار تنگی یا گرفتگی باشند، ماده حاجب از این مناطق خوب عبور نمی کند. به این ترتیب پزشک با مشاهده تصاویر، محل گرفتگی، تعداد عروق گرفته شده و میزان گرفتگی را به دقت مشخص می کند. با اینکه آنژیوگرافی روش ساده و مفیدی است ولی همانند سایر روش های پزشکی ممکن است بندرت با عوارضی همراه باشد که شما باید از آن آگاه باشید این عوارض شامل، کبودی محل آنژیوگرافی، حساسیت به ماده حاجب، بی نظمی ضربان قلب یا حتی در موارد بسیار نادر عوارض جدی قلبی یا مغزی می باشد. توجه داشته باشید که نباید به علت ترس از عوارض نادر احتمالی، انجام آنژیوگرافی را به تأخیر بیندازید.

● روز قبل از آنژیوگرافی:

● در صورت داشتن هر گونه سابقه حساسیت دارویی، ابتلا به بیماری های خاص (دیابت، صرع، آسم، فشارخون بالا، بیماری کلیوی و غیره)، سابقه جراحی قلبی یا بارداری، حتماً به پزشک یا پرستار اطلاع دهید.

● برگه رضایت آنژیوگرافی را مطالعه و امضاء نمایید (بیمار و همراه درجه یک).

● از ۶ الی ۸ ساعت قبل از آنژیوگرافی باید ناشتا باشید.

● برخی از داروهای قلبی شما (به ویژه داروهای ضد انعقاد خون) با نظر پزشک موقتاً قطع می شود .

● نوشیدن ۵-۶ لیوان آب ساده یا چای کم رنگ شب قبل از آنژیوگرافی ضروری است.

● روز آنژیوگرافی:

● زیورآلات ، دندان مصنوعی ، لنزهای طبی و رنگی را از خود جدا کنید و به همراهمتان بسپارید. می توانید وسایل ضروری مثل عینک ، سمعک و اسپری (در بیماران مبتلا به آسم) را همراه خود به کت لب ببرید .

● نکاتی مانند نداشتن آرایش ، لاک ناخن ، لباس زیر و خالی بودن مثانه را ، قبل از رفتن به کت لب رعایت نمایید .

● با توجه به شرایط خاص بخش کت لب ، فراخوانی بیماران صرفاً با نظر پزشک معالج انجام می شود. تا رسیدن زمان انتقال شما به کت لب ، با آرامش منتظر بمانید .

● پس از فراخوان به کت لب، شما همراه کمک بهیار، ابتدا به اتاق آمادگی کت لب (پست کت) منتقل می شوید. در این بخش علایم حیاتی و سایر آمادگی های شما کنترل می شود .

● دافل کت لب:

پس از ورود به اتاق کت لب روی تخت مخصوص دراز می کشید . ابتدا پرستار آمادگی های مقدماتی را برای شما انجام می دهد . و سپس پزشک آنژیوگرافی را آغاز می کند . حین انجام آنژیوگرافی شما بیدار هستید . مضطرب نشوید و نکاتی را که تیم پزشکی به شما توصیه می کنند انجام دهید ، به عنوان مثال ممکن است از شما بخواهند که نفس عمیق بکشید یا سرفه کنید . هنگام عبور کاتتر از رگها به سمت قلب ، ممکن است طپش قلب پیدا کنید و یا هنگام تزریق ماده حاجب احساس گر گرفتگی و یا دفع ادرار داشته باشید، این حالت ها طبیعی است و کمتر از چند دقیقه برطرف می شود .

در هر حال هر گونه احساس ناخوشایند را به پرستار یا پزشک اطلاع دهید . پس از پایان آنژیوگرافی شما مجدداً به بخش آمادگی (پست کت) برگردانده شده ، کاتتر از کشاله ران خارج می شود و وسیله ای برای جلوگیری از خونریزی (کمپرسور) روی محل گذاشته خواهد شد . شما برای چند ساعت تحت مراقبت های ویژه قرار می گیرید ، سپس به بخش بستری منتقل می شوید .

● آمادگی های لازم بیمار قبل از آنژیوگرافی:

- پس از انتقال به بخش بستری باید برای چند ساعت (معمولاً ۲ ساعت) استراحت مطلق نموده ، وضعیت خوابیده به پشت با زاویه ۳۰ درجه یا کمتر را رعایت کنید .
- معمولاً تا ۲ ساعت باید در محل ورود کاتتر آنژیوگرافی کیسه شن قرار داشته باشد .
- اگر احساس کردید محل آنژیوگرافی درد شدید دارد یا متوجه ورم و سفتی زیاد در کشاله ران (محل آنژیوگرافی) شدید، به پرستار اطلاع دهید .
- در صورت داشتن هر گونه علائم غیرطبیعی از جمله درد قفسه سینه ، تپش قلب ، دردشکم یا کشاله ران ، احساس سردی ، گزگز پاها یا عدم توانایی در حرکت دادن انگشتان پا ، سریعاً به پرستار اطلاع دهید .
- با هماهنگی پرستار بخش ، برای دفع سریع داروها و پاکسازی خون از ماده حاجب (به ویژه در بیماران کلیوی) مایعات فراوان بنوشید .
- در چند ساعت اول ، برای دفع ادرار باید از لگن یا لوله ادراری استفاده نمایید . در صورتی که احساس دفع داشته ولی قادر به ادرار کردن نبودید ، به پرستار بخش اطلاع دهید .
- درد خفیف ، تورم کم و قرمزی یا کبودی مختصر در محل ورود کاتتر آنژیوگرافی طبیعی است .